

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 41 (837) | П'ятниця, 7 жовтня 1983 року | Ціна 2 коп.

НАРОДОВЛАДДА

Шість років живе і працює нова Конституція СРСР. Шість років пройшло з тих пір, коли в законодавчій формі було закріплено новий видатний рубіж у нашому просуванні до комунізму — побудову розвинутого соціалістичного суспільства і переростання держави диктатури пролетаріату в загальнонародну державу. Найгуманніше в світі суспільство, яке назавжди покінчило з експлуатацією людини людиною, з національною ворожнечою, з темрявою і безправ'ям трудового люду і яке сьогодні буде світле майбутнє, виробило для себе найдемократичні-

ший у світі Основний Закон. Закон, де проголошені права, свободи і обов'язки радянських громадян, принципи організації і мета соціалістичної загальнонародної держави, всезростаюча керівна роль Комуністичної партії — революційного авангарду всього світу.

Конституція Союзу РСР гарантує радянським людям право на працю, на відпочинок, на охорону здоров'я, на матеріальне забезпечення в старості, на житло і освіту, на користування досягненнями культури та іншими цінностями.

Важливе політичне, економічне і соціальне значення має нещодавно прийнятий Верховною Радою СРСР Закон «Про трудові колективи і підвищення їх ролі в управлінні підприємствами, установами, організаціями». Розроблений відповідно до Конституції СРСР, він підвищує роль трудових колективів у виробничому, громадському і державному житті як основного осередку соціалістичного суспільства, створює сприятливі умови для того, щоб кожна радянська людина могла повною мірою проявити себе як господар країни, активний борець за комунізм.

Почуття господаря країни стало невід'ємною рисою характеру і у людей, позбавлених слуху. Конституція СРСР відкрила безмежні можливості для розвитку творчої ініціативи, для виявлення таланту і обдарувань кожного члена нашого ТОВА-

риства. Заінтересованість у спільній справі, в успішному втіленні в життя рішень XXVI з'їзду КПРС, Продовольчої програми, матеріалів листопадового (1982 р.) і червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС — викликала до життя нові трудові ініціативи нечуючих трудівників, ретельно вивірені соціалістичні зобов'язання робітників багатьох трудових колективів.

Свідомістю громадян, глибоким розумінням ними своєї відповідальності перед суспільством — ось чим сильна наша соціалістична демократія. Радянська людина — справжній господар своєї Вітчизни, господар дбайливий і вимогливий.

Сьогодні у нас велике свято — День Конституції СРСР. З усіх кінців від окремих людей і трудових колективів надходять повідомлення про виконання соціалістичних зобов'язань, взятих на честь шостої річниці Конституції.

Нечуючі трудівники нашого Товариства, як і всі радянські люди, глибоко розуміють велич, силу і неопінені блага соціалістичної демократії. Конституція Союзу РСР урочисто проголошує: найвища мета Радянської держави — побудова безкласового комуністичного суспільства. Самовідданою працею наближати здійснення цієї величної мети — історичне право і священний обов'язок кожного члена УТОГ, кожного радянського громадянина.

ВІДСТОЯТИ МИР НА ЗЕМЛІ

Як і всі радянські люди, нечуючі трудівники Українського товариства глухих з почуттям непохитної впевненості в правоті ленінського зовнішньополітичного курсу партії зустріли Заяву Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова.

На зборах, які проходять на учбово-виробничих підприємствах, в об'єднаннях, компактних групах, установах та школах-інтернатах, вони засуджують агресивні устремління нинішньої адміністрації США, заявляють про повну і одностайну підтримку принципової позиції Комуністичної партії і Радянського уряду, про свою готовність ударною працею зміцнювати могутність Батьківщини.

ОДНОСТАЙНЕ СХВАЛЕННЯ

В обидно перерву виробничники Черкаського УВП зібралися на спортивному майданчику на мітинг. Його відкрив директор підприємства Михайло Олексійович Кузенков. Заяву Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова зачитав секретар партійної організації, заступник директора УВП з виховної роботи Й. І. Недопад. Потім він надав слово ветерану війни та праці І. Д. Нечесі.

— З почуттям гарячого схвалення сприйняв наш колектив Заяву Ю. В. Андропова, — сказав Іван Дмитрович. — У ній виражено наше почуття і сподівання, прагнення миру і захисту його від посягань ворогів міжнародної розрядки. Я знаю, що таке війна. Саме тому бачу, щоб хід історії ніколи більше не повернувся назад. Ми, радянські люди, прагнемо створювати, а не руйнувати. Ми хочемо жити у мирі з усіма народами.

У своїх виступах учасники зборів висловлюють впевненість у тому, що кожен житель планети усвідомить безпеку, яка загрожує, об'єднав свої зусилля в боротьбі за мир.

Ветеран виробництва, жінка-мати А. М. Демиденко сказала:

— Мені не байдужа міжнародна обстановка. Ми добре пам'ятаємо, що принесла друга світова війна людству. Важко втрачати близьких, друзів, але ще страшніше — втрачати дітей. Від імені всіх матерів підприємства запевняю, що ми одностайно схвалюємо Заяву Юрія Володимировича Андропова.

— Про війну я знаю лише з книжок та кадрів документальної кінохроніки, — так розпочала свій виступ молода виробничниця О. В. Кікавець. — Та я знаю, скільки сліз і горя принесла вона людям. З кожної сім'ї вона забрала батька, сина, брата чи дідуся. Нинішня ж адміністрація США хоче поставити життя кожної людини планети на грань ядерної катастрофи. Хочу сказати як робітниця: нам не страшні погрози імперіалістів, бо ми, радянські люди, єдині з нашою партією і завжди готові стати на захист завоювань Великого Жовтня. А зараз ми бачимо своє завдання в тому, щоб високопродуктивно працювати, виконати завдання одинадцяті п'ятирічки і тим самим зміцнювати могутність нашої країни.

Учасники мітингу прийняли резолюцію, в якій схвалили Заяву Ю. В. Андропова, висловили глибоке обурення у зв'язку з антирадянською політикою американської адміністрації.

Г. СІКОРСЬКА.
м. Черкаси.

УКАЗ

Президії Верховної Ради Української РСР

Про нагородження Українського товариства глухих Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

За успіхи у виконанні планових завдань і соціалістичних зобов'язань та у зв'язку з 50-річчям з дня утворення нагородити Українське товариство глухих Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

Голова Президії Верховної Ради Української РСР
О. ВАТЧЕНКО.

Секретар Президії Верховної Ради Української РСР
М. ХОМЕНКО.

м. Київ, 28 вересня 1983 року.

РИСИ НАШОГО СУЧАСНИКА

ЩАСТЯ ВАЖКИХ ДОРІГ

Десятиріччя минули з дня нашої великої Перемоги, але й сьогодні нема-нема, та й відчується в долях людських відгук минулих подій.

Вогненным валом прокотилася війна з Заходу на Схід, і хоча не дістала вона села Редякіно, що в Куйбишевській області, але, вважай, обпалила кожну хату. Не обійшло горе і родину глухонімої Оленки: батько загинув у 1942 році на фронті, через рік не стало матері. Лихоліття розкидало дітей по світу. Старший Леонід потрапив у один дитячий будинок, а Оленка — в другий. Розійшлися їх шляхи-дороги, зустрілися вже дорослими.

...Багато про що переговорили ми того дня, та й дня виявилось замало — зустрілися ввечері в клубі Всеукраїнського товариства глухих, куди Олена Яківна приходить на репетиції гуртка художньої самодіяльності. Слухаю її захоплюю, що часто в минуле звертається, а сам думаю: де, в якій-хай навіть найбагатшій країні «вільного» світу — глухоніма сирота так упевнено піде по життєвській дорозі, своє щастя відшукає? А для нас це норма: так було — так буде. Тут і дивуватися нічого.

Дитячий будинок для Оленки, інших глухонімих хлопчиків і дівчаток замінив родину. В найважчий час країна, що напружила сили в боротьбі з ворогом, по-материнськи піклувалася про своїх малих громадян.

В Ульяновську, куди евакуювався дитбудинок, Оленка пішла до школи. Зростала допитливою: добре вчилася, багато читала, ходила на ліжка, відвідувала гуртки художньої самодіяльності. З роками захоплення не згасло: ставши матір'ю двох синів, передовою виробничницею, громадською активісткою, Олена Яківна не уявляє свого життя без сцени. Рідко яка вистава, поставлена колективом художньої самодіяльності глухих міста Кероново, обходиться без її участі. У минулому сезоні вона зіграла ролі у виставах «Гроза» і «Як гартувалася сталь».

Ролі вдаліся, художній керівник драматичного гуртка Андрій Івашенко не випадково називає Олену Яківну ведучою артисткою, а подруги по роботі — адже вони найбільш пристрасні глядачі! — вважать її гру життям правдивою. Віра Івко-

ва, з якою змагається Олена Яківна, так і говорить: «Дивися і віриш — так все і було».

«Правдива» — це досить повно характеризує вихованку дитячого будинку. Не скривить душою, будь-кому скаже, що думає. Перепадає від неї любителям потеревенити в робочий час, або тим, хто запізниться з обідньої перерви. І ось що цікаво: не ображаються на Олену Яківну ті, кому добре дістається за порушення трудової або виробничої дисципліни. І причина тут одна: по-перше, правду скаже у вічі, по-друге, до себе Олена Яківна теж підходить з суворою міркою.

ниці комуністичної праці — щоденно перетворюється в конкретні справи.

Робота, сім'я, не так давно переїхала в трикімнатну квартиру, заняття в драмколективі — справ, що називається, по горло, та ще ж Олена Яківна і член профкому. Тут вона очолює культурно-масову комісію, а ще ж і член групи народного контролю.

Щопонеділка на Кемерівському УВП проводиться «День якості», а передові робітничі здійснюють поопераційний контроль щоденно. Олена Яківна ніколи не пропустить браку. Вона обов'язково відшукає його причину, по-товаринськи пояснить, якщо потрібно — допоможе виправити. Великий вона майстер — і в своїй професії, і в робочій педагогіці; ці якості одна з одною тісно переплітаються. Трудові успіхи передовика виробництва сприяють загальному піднесенню, на який націонають радянський народ рішення XXVI з'їзду партії, матеріали листопадового (1982 р.) і червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС.

Своє особисте завдання на 1983 рік Олена Яківна завершила на початку серпня, а з урахуванням взятих підвищених соціалістичних зобов'язань вдруге зустріне новий рік у листопаді. Передова швачка-мотористка нині готується взяти черговий рубіж: виробничу програму одинадцяті п'ятирічки виконати за чотири роки.

Право на вимогливість дали роки праці. Можна сказати, такі люди, як Олена Яківна, своєю майстерністю возвеличують будь-яку професію. 30 років — чимало життя віддано швейній машинці. Це не найпрестижніша в наш час професія, але така ж необхідна, як будівельник, металург, шахтар або нафтовик.

На Кемерівському УВП Олена Яківна збагнула азбуку праці, піднялася по сходинах, досконало оволодівши швейною, петельною, гудзиковою та оверлочною машинами. Може виконувати практично будь-яку операцію — з двадцяти мотористок, що працюють з нею в одній бригаді, нікому не зрівнятися з нею! Працює, ніби забавляється: тканина, покладена під голку невловимим для ока рухом, так і «вистрілює». Швидкість і якість — девіз удар-

— На бригадних зборах, — говорить вона, — ми твердо вирішили зробити кожний день ударним.

...Слухаю Олену Яківну, спостерігаю в роботі, бесіду з подругами — висновок сам напрашується: цікаво живе людина! Молоді швачки-мотористки тягнуться до неї: не тільки професії — ставленню до дорученої справи вчать, свою робітничу честь здобувають. Дорожить Олена Яківна повагою колективу, який не раз представляла на обласних і всеросійських зльотах ударників комуністичної праці. Щаслива в труді, в захопленні, в сім'ї. З гордістю несе вона високе звання робочої людини — велике щастя випало їй у житті! Так і говорять: щаслива у неї доля. Тим більше, що і прізвище Олени Яківни — Доля.

Григорій АНДРЕЕВ.

У НОВІ КВАРТИРИ

За рахунок освоєння коштів, виділених Одеському виробничому об'єднанню «Електрик» на житлове будівництво, недавно вже одержано дев'ять квартир у

новому районі міста — Таїрові.

Серед щасливих новоселів багатодітні сім'ї, ветерани праці, передовики виробництва. До кінця поточного ро-

ку радість інженера-технолога В. П. Когута, пресувальника Г. Д. Паламарчука, електрика А. П. Радченка та інших розділяють члени колективу, які мають теж одержати нові, впорядковані квартири.

І. ЗАРІЧАНСЬКИЙ.

ЇХ ТРУДОВА ЗВИТЯГА

Вагомими здобутками у праці, перевиконанням планових завдань і соціалістичних зобов'язань відзначають День працівників сільськогосподарства нечуючі трудівники ланів і ферм нашого Товариства. Вони, як і всі хлібороби колгоспів і радгоспів України, не шкодують сил, щоб організувати закінчити сільськогосподарський рік, дати Батьківщині більше продуктів землеробства і тваринництва, закласти добру основу для успішної роботи у 1984 році.

На листопадовому (1982 р.) Пленумі ЦК КПРС Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Ю. В. Андропов підкреслив, що виконання Продовольчої програми не можна затягувати. «Працівникам агропромислового комплексу, — сказав він, — треба день у день працювати зусилля, працювати так, щоб величезні кошти, які направляються на розв'язання цього завдання, давали віддачу вже сьогодні і ще більшу — завтра».

Цю настанову сільські трудівники республіки сприйняли як пряме керівництво до дії. Вони прагнуть не тільки виконати плани поточного року, а й максимально надолужити відставання по деяких продуктах рослинництва і тваринництва, що допущене колгоспами і радгоспами за перші два роки п'ятирічки внаслідок несприятливих погодних умов, більш ефективно використовувати землю, техніку, добрива, зрошувати її осушені площі.

У трудових досягненнях хліборобів республіки є і вага частка праці членів нашого Товариства, які працюють майже на всіх ділянках сільськогосподарського виробництва.

Застосовуючи передові прийоми, зразки високопродуктивної праці у поточному році показують нечуючі трудівники сільського господарства. Член УТОГ М. М. Дубина з колгоспу імені Калініна, що в Артемівському районі на Донеччині, доглядаючи 250 голів великої рогатої худоби, добивається щодобового приросту ваги по 600—800 грамів на кожну голову. Як і у попередні роки, по-ударному трудиться ланковий механізованої ланки колгоспу імені ХХІ з'їзду КПРС Кіровоградського району Чернівецької області В. М. Руснак, значних успіхів у праці досяг механізатор, раціоналізатор з колгоспу імені Енгельса, що у Горохівському

районі Волинської області, С. М. Тимошук. Постійно домагається високих надобів доярка колгоспу «Шлях до комунізму» Артемівського району Донецької області Є. І. Кравченко.

Не злічити імен тих членів УТОГ, завдяки чим самовідданим зусиллям зростає виробництво продукції землеробства і тваринництва, поліпшується забезпечення населення продуктами харчування.

Первинні організації УТОГ, активісти міжрайвідділів і облвідділів, комісії обкомів профспілки по роботі серед глухих прагнуть повною мірою використовувати досвід роботи, нагороджений у дні хлібних жнив і на передових тваринницьких фермах, оперативно доносити до трудівників дані про хід соціалістичного змагання, результати його правохлангових, на прикладах передовиків показувати невикористані можливості і резерви.

Значних успіхів у справі ідеологічного забезпечення виконання планових завдань досягнуто в Житомирській області. Тут систематично проводяться зльоти, наради передовиків сільськогосподарського виробництва, вшановуються передові трудівники. Широко розгорнута політико-виховна і культурно-масова робота приносить відради результати. Так, в Овруцькому районі з 41 трудівника ланів і ферм 13 ударників комуністичної праці, 13 нагороджено медаллю «За доблесну працю», одного — «За трудову відзнаку», 5 удостоєні знака «Переможець соціалістичного змагання».

До активної виробничої і громадської діяльності залучають нечуючих колгоспників у Херсонській, Ровенській, Київській і Харківській областях. Значна частина глухих трудівників, що пішла на заслужений відпочинок, продовжує високопродуктивно працювати у сільському господарстві. Обласні і міжрайонні відділи Товариства спільно з адміністрацією колгоспів і радгоспів постійно дбають про створення належних умов праці, побуту і відпочинку нечуючих трудівників.

У ці дні трудівники села прагнуть новими трудовими дарунками зустріти 66-ту річницю Великого Жовтня.

В. БУТЕНКО,

голова Українського республіканського комітету профспілки працівників сільського господарства.

Плакат художника С. Гринька.

ЩОДНЯ—ПО ПІВТОРИ НОРМИ

Старанно працює на збиранні винограду трудівниця Голопристанського радгоспу заводу «Дніпровський» Фатіра Амерзянова. Денне виробниче завдання вона перевиконує в півтора раза.

Варто також сказати, що закріплена за нею площа ретельно доглядається, лоза акуратно і вчасно підв'язана.

Фатіра трудиться в радгоспі майже двадцять років. Спочатку працювала на різних роботах, а останнім часом доглядає вісім гектарів винограду.

В господарстві вона одна нечуюча, та наполегливістю завоювала пошану серед членів всього колективу.

Роботи у славної трудівниці багато й дома. У неї п'ятеро дітей, та й господарству треба дати лад. Але не уявляє Ф. Амерзянова себе без суспільно-корисної праці, ставиться до неї з усією відповідальністю. За це керівництво радгоспу неодноразово відзначало її грамотами та грошовими преміями.

О. ВОЛОШИНЮК,

Херсонська область.

З ВОГНИКОМ, НА СОВІСЬТЬ

Багато сумлінних трудівників в Ульянівському міжрайвідділі УТОГ. Серед глухих Вільшанської первинної організації, яка входить до складу нашого міжрайвідділу, особливим сумлінням і старанністю в роботі виділяється Іванов Г. А.

Як передовик сільського господарства, Григорію Андрійовичу неодноразово вручали грамоти, грошові премії, оголошували подяки. Бо вміє Г. А. Іванов працювати

з вогником, на совість. Він докладає максимум зусиль, щоб зробити гідний внесок у виконання Продовольчої програми.

Правління колгоспу, партійна та профспілквова організації щиро вдячні Г. А. Іванову за старанну і невтомну роботу.

Т. ГОЛОВІНА,

голова Ульянівського міжрайвідділу УТОГ.

Кіровоградська область.

ІДЕЙНИЙ ГАРТ

На початку жовтня в системі політичного навчання і економічної освіти розпочався новий навчальний рік. Перші заняття пройшли на високому організаційному та ідейно-тематичному рівні, з високою активністю слухачів.

Нижче вміщуємо статтю заступника секретаря парторганізації Херсонського УВП М. Стомакіної, яка ділиться досвідом організації і проведення політичного навчання на підприємстві.

Перед кожним навчальним роком в системі марксистсько-ленінської освіти всі пропагандисти нашого підприємства, яким парторганізація довірила керувати підвищенням ідейного рівня трудівників, обговорюють важливі питання, пов'язані з політичним навчанням. Все краще, чого добилися в ідейно-виховній роботі протягом попередніх років, беремо з собою в рік нинішній, творчо розвиваючи при цьому форми і методи впливу на слухачів.

Для кожного керівника гуртка, а їх у нас чотири, де навчається 132 трудівники, робота зі слухачами — це важливе поле діяльності. Тому сьогодні ми дбаємо, перш за все, про те, щоб кожний пропагандист був високоосвіченою людиною, розбирався не лише у виробничих, а й в соціально-економічних і міжнародних питаннях. Їхня високоосвіченість, ерудованість підвищує ефективність навчання, забезпечує його якість, що додає знань та енергії трудівникам безпосередньо на їх робочих місцях.

Якраз саме в цьому плані ми і зупинились у своїх бесідах перед новим навчальним роком. Значний інтерес становлять здобутки наших кращих активістів з ідейно-виховної роботи. Так, практика вдумливої, аналітичної підготовки рефератів показує, що матеріал набагато краще засвоюється, коли над ним працюєш зацікавлено, творчо. Створення проблемних ситуацій на заняттях гуртка також посилює інтерес до обраної теми, а це дає знати про ефективність усвоєння матеріалу. На заняттях, якими керують комуністи Лукманова Т. І., Степанова Т. І. та інші, діє тісний зв'язок опановуваного програмного матеріалу з конкретними виробничими справами підприємства. Вони надають слухачам допомогу в їхній самоосвіті, застосовують нові методи контролю. Втім не тільки вони. Про нові форми проведення занять дбають всі пропагандисти УВП.

Партійна організація прагне, щоб досвід кращих з них набув все більшого поширення, брався на озброєння їхніми колегами. У минулому році керівники семінарів політнавчання пов'язували заняття з виховною роботою в бригадах і в усьому колективі разом. Основною темою для них було вивчення матеріалів червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС і ЦК Компартії України, а також програмних положень і висновків, які випливають з виступів Генерального секретаря нашої партії Ю. В. Андропова. Крім цих важливих питань у нас є й інші, так би мовити, сучасні виробничі, а саме: виконання поставки продукції по договору і замовленню, зміцнення режиму економії на всіх ділянках підприємства, комплексна система управління якістю продукції — їх ми і розглядаємо під час проведення семінарів.

Особливе місце на семінарах було відведено вивченню Продовольчої програми, яку трудівники наші поспішили закріпити й на ділі — в нинішньому році вони пропололи в господарствах області майже 50 гектарів буряків і помідорів. Відзначились вони також і на збиранні овочів (зібрано понад 100 тонн свіжих помідорів).

Слід сказати також, що всі слухачі навчалися в гуртках добросовісно. На підсумкових заняттях вони показали високі знання. Звичайно, здобутки ці аж ніяк не означають, що все у нас гаразд і всі питання вирішено. Недоліком у роботі було те, що окремі агітатори мало проводили бесід на ділянках, які їм довірили, не роз'яснювали питань з економіки. В результаті дехто з слухачів не знає який економічний ефект можна отримати від раціоналізації, з чого складається собівартість, що таке рентабельність та інші економічні категорії.

Над цими недоліками будемо серйозно працювати в нинішньому навчальному році, не забуваючи при цьому, що ідейний гарт трудівників — це також виконання робочого плану.

М. СТОМАКІНА,

заступник секретаря парторганізації з ідейно-логічної роботи Херсонського УВП.

Успішно трудиться в третьому році п'ятирічки робітниця Харківського УВП-1 Зоя Миколаївна Бельтек. Виробничі завдання вона виконує на 120—130 процентів.
Фото Й. МІНДЕЛЯ.

КВАЛІФІКАЦІЮ—НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

У виконанні головних вимог економічної політики партії — інтенсифікації виробництва, підвищення його ефективності і якості праці — великого значення набуває висока кваліфікація кадрів.

Щороку у вечірній школі робітничої молоді навчається понад третину наших робітників, в основному — молодь. За останні три роки 56 юнаків та дівчат закінчили 15 класів, одержавши атестат про середню освіту. Це — заступник директора С. К. Баланик, бригадир Н. Я. Нагорна та Т. К. Рильська, швачки Н. А. Кривонос, Є. А. Савчук, З. Л. Сидельська та інші.

А Микола Діордіца та Васа Криклива навчаються в спеціальному навчальному закладі. Галіна Сидоркова закінчила юридичний технікум.

Більше 150 членів трудового колективу відвідують заняття в мережі партійної та комсомольської політосвіти та в школі комуністичної праці.

Підвищення технічної кваліфікації робітників і спеціалістів забезпечує ритмічну діяльність підприємства, чітке виконання планових завдань та взятих соціалістичних зобов'язань. Так, наприклад, за всім місяцями цього року план з обсягу реалізації продукції виконано на 101,7 процента, понад завдання реалізовано додаткової продукції на 32 тисячі карбованців. Випуск виробів першим сортом становить 83 проценти при плані 82,4 проценти. Одержано понадпланових прибутків на суму 36,5 тисячі карбованців.

На УВП постійна увага приділяється підвищенню

професійної майстерності виконавців. У вересні тарифно-кваліфікаційна комісія провела чергову переатестацію всіх робітників-вирядників. А перед цим теоретично, технічно і практично заняття було проведено з усіма спеціалістами. На екзаменах переважна більшість робітників підтвердила свої розряди, а понад 20 трудівників — підвищили їх. Серед них — Віктор Почапський, Ольга Кузьменко, Василь Дяков, Віра Максименко, Олена Стецюк, Любов Мельник, Надія Гадлевська, Валентина Коваль.

Екзамени показали й інше: окремим робітникам було відмовлено в підвищенні розрядів через незнання правил догляду за обладнанням чи незадовільний догляд за робочим місцем.

Щорічно на підприємстві навчається група молоді,

що відвідує виробниче навчання. Нещодавно одержали спеціальність 12 молодих виробничиків, продовжують навчання — 13.

Вищого розряду добились слюсар-ремонтник трикопального обладнання М. Козяк, слюсар-сантехнік Г. Безносів та інші.

Три четверти робітників підприємства оволоділи суміжними спеціальностями, 7 — багатостатківцями. Але цього недостатньо. Необхідно розв'язати питання масового переходу на бригадну форму організації праці. Це питання нині вноситься на порядок денний як одне з головних.

І. ШАПЕЄВ,

інженер-нормувальник Вінницького УВП.

ПЕРЕДОВИЙ ДОСВІД — УСІМ

За останній час поживилась робота Болградського міжрайвідділу УТОГ. Керуючись рішеннями червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, його працівники розробили план масово-політичних заходів, спрямованих на популяризацію досвіду передовиків сільського господарства. В організації цієї важливої справи беруть участь також партійні, профспілкові і радянські працівники району.

Нещодавно в райцентрі Рені відбувся тематичний зліт «Батьківщині — наш труд». Його відкрила працівник райсоцзабезу Т. О. Шестерова. Звертаючись до присутніх, Тамара Олександрівна сказала:

— Нині перед нами стоїть важливе завдання — мобілізувати всіх трудівників на

виконання Продовольчої програми. Уже сьогодні ми з гордістю називаємо передовиків праці, які вносять в загальну справу свій вагомий внесок. Перший із них — орденосиєць Олексій Григорович Готка з колгоспу «Комуніст» Долинської сільради. Він свідомо відноситься до своїх обов'язків, працює чесно і самовіддано.

Рівняється на передового трудівника і слюсар нафтобази Дмитро Стоянович Григоріу, котрий виконує за зміну дві і більше норми. Трудиться також наполегливо і завзято їздовий з колгоспу імені В. І. Леніна А. М. Карачеван та багато інших колгоспників.

На вечері всіх передовиків нагородили грамотами і цінними подарунками.

О. КРИЛАЧ,
Одеська область.

НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ — ДИСЦИПЛІНА

Багато важливих справ доводиться розв'язувати на своїх зборах членам УТОГ Коростенського, Лугинського та Олевського районів.

На останніх з них, що відбулися нещодавно, голова міжрайвідділу Людмила Єгорівна Павлина доповіла про хід та виконання соціалістичних зобов'язань 1983 року, назвала правофлангових п'ятирічки: токаря Сергія Васильовича Мойсеенка, муляра-облицювальника Миколу Семеновича Невмержницького, їздового Миколу Йосиповича Калінчука, коваля Івана Яковича Мойсеенка, доярку Ніну Іванівну Данько.

Ішлося тут також і про даліше зміцнення трудової та виробничої дисципліни.

Доповідач та виступаючі гостро засудили негідну поведінку будівельника Коростенського ремонтно-будівельного управління Анатолія Івановича Виговського, котрий має звичку прогулювати, запізнюватися на зміну, заглядати під час роботи в чарку.

Після зборів на багаточисленні запитання присутніх дала відповіді інспектор Коростенського міського відділу соціального забезпечення Галина Петрівна Бей.

І. РУВІНСЬКИЙ,

м. Коростень,
Житомирська область.

ТЕПЛО СЕРЦЯ — ЛЮДЯМ

Хочеться розповісти про комуніста, колишню вчительку, перекладачку, матір-героїню Ніну Олександрівну Жакову. Все своє життя вона присвятила нечуючим, спочатку працюючи педагогом у Марганецькій спецшколі-інтернаті, а потім — перекладачем у місцевому культзакладі.

За весь час роботи серед глухих ця чуйна і доброзичлива жінка сповна віддавала тепло свого серця, енергію і досвід людям, позбавленим слуху. Вона завжди була для них безкорисливим порадиником, щирим другом.

Неодноразово за самовіддану працю Ніну Олександрівну нагороджували Почесними грамотами, преміями. На честь 50-річчя УТОГ її відзначено листом-подякою і ювілейною медаллю.

І хоча Н. Жакова нині на заслуженому відпочинку, однак не може ветеран Товариства сидіти дома без діла. Її шодня можна побачити у культзакладі, куди приходить вона організувати вечір, провести бесіду, виступити з читанням художньої літератури.

Як то кажуть, не старіють душею ветерани. То ж нехай і наша Ніна Олександрівна і надалі з молодечим завзяттям, з невичерпним ентузіазмом продовжує робити свою корисну справу — виховувати у нечуючих повагу до знань, до літератури, розвивати в них художній смак, вчити людяності, доброті.

Л. ГУНЬКО,
перекладач Марганецького будинку культури УТОГ,
Дніпропетровська область.

Добре організована виховна робота у гуртожитку Одеського виробничого об'єднання «Електрик».

На знімку: вихователь Г. Т. Комар (у центрі) проводить бесіду з мешканцями гуртожитку.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

ПРИЗ МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ

Приємна і радісна звістка надійшла недавно на адресу Ужгородської восьмьрічної спецшколи-інтернату для глухих дітей. Болгарський комітет Червоного хреста нагородив учнів школи Юлію Кадирову, Денді Надь, Михайла Січку, Єлизавету Крук, Марію Шуфріч і Наталію Тивадор грамотами і колективним призом за друге місце, якого вони удостоєні за роботи, що минулого року демонструвалися на міжнародному конкурсі дитячої творчості в Софії.

Що ж представили на суд численних глядачів і авторитетного журі ужгородської школяри? За що їм присуджено високу нагороду?

У радянській експозиції привертали увагу малюнки Михайла Січки, який присвятив свої роботи рідній землі Закарпаття, її чарівній природі. Не залишили байдужими глядачів і твори Юлії Кадирової — своєрідні ілюстрації до народних грузинських казок. Вірність традиційному закарпатському розпису продемонстрували у своїх роботах — декоративних тарілках — Є. Крук, Н. Тивадор, М. Шуфріч, Д. Надь. Крізь усі твори дітей і це, власне, є тією узагальнюючою і характерною рисою їх творчості, червоною ниткою про-

ходить тема непохитної любові до соціалістичної Вітчизни, неповторної природи рідного краю, високої інтернаціональної почуття.

Та успіх цей прийшов не відразу і не сам по собі. Усе почалося, коли вчительською командою Ангеліна Андрі-

євна Турак прийшла працювати у спецшколу. Досвідчений педагог з 30-річним стажем, самодіяльний художник і знавець народної творчості А. А. Турак протягом короткого часу організувала гурток малювання, а потім — прикладного мистецтва. Коло шанувальників живопису і скульптури дедалі ширшало і невдовзі роботи гуртківців стали систематично експонуватися на міських і обласних виставках, а також на олімпіадах дитячого образотворчого мистецтва. І, як правило, кращі учнівські роботи щоразу відзначалися грамотами, дипломами, пам'ятними призами.

Успіхи окрили юних митців і наступного року ряд учнів — Ганна Староса, Людмила Голович, Ганна Канюс — за роботи, присвячені XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України, були відзначені грамотами і дипломами Міністерства освіти УРСР.

Тепер маємо колективний приз другого ступеня з Софії, який переконливо засвідчує творчі здобутки і зростання художньої майстерності гуртківців Ужгородської спецшколи. Зважимо й на те, що в Болгарії нашим землякам довелося витримати нелегку конкуренцію з боку своїх ровесників з НДР і Польщі, Фінляндії і Куби, Бразилії та Японії, США і Португалії і цілого ряду інших країн.

— Нас радує, — говорить директор навчального закладу С. Ф. Шуба, — що наші вихованці разом з учнями інших шкіл Радянського Со-

юзу гідно представили Країну Рад на міжнародному конкурсі в Софії. І ми зробимо все залежне від себе для того, щоб це корисне і цікаве захоплення школярів знаходило своїх нових прихильників, щоб його великий естетичний і виховний вплив дедалі зростав.

Можна сміливо сказати, що ближчим часом учні порадують нас новими вагомими творами, що нива образотворчого мистецтва не для одного і не для двох з них стане головним шляхом в їх трудовій діяльності. Адже впродовж своєї 30-річної педагогічної практики А. А. Турак багатьом підлітчим дала путівки у самостійне творче життя. Це Валерій Петряков і Віталій Слободський, які закінчили Одеський художньо-поліграфічний інститут і стали художниками, Василь Валеош, котрий після закінчення Львівського інституту сільської архітектури трудиться архітектором. Художниками — спеціалістами в галузі прикладного мистецтва стали після закінчення навчання в Ужгородському училищі любов Мешко і Михайло Гирич, в цьому ж учбовому закладі засвоюють науку мистецтвознавства Наталя Русин і Людмила Кучеренко, Оксана Торонь та інші.

Це дані визнання вдумливої і серйозної праці вчительки А. А. Турак у нелегкій, але почесній справі виховання молодих талантів.

П. КРАЙНЯНИЦЯ,
вчитель Ужгородської спецшколи-інтернату для глухих дітей.

ЗА ВІКНОМ бродить осінь, нагнала холоду, наснувала хмар у небі, позолотила листя в саду. Останній яблука струшує.

Та хто це? Сама Весна вулицею йде! Усміхнена, щаслива, юна. У довгій білій сукні, з білим віночком на голові. А поруч — легінь. Ніжню Весну за руку тримає. Розчулений, замріяний, гордий...

Ви здогадалися: молодята вулицею йдуть, до Вічного вогню квіти несуть. То символ вірності й любові на довгі-довгі роки.

Здавна весілля восени справляли. Поки хліб у полі — не до веселощів та гуляння. А останній колосок підбрано й обмолочено — можна й повеселитися, можна й подбати про те, щоб урочисто і радісно відзначити найголовніше родинне свято — одруження, створення нової сім'ї.

«Щастя вам, молоді!» — значать подумки зустрічні. Тепло сяють очі: вмють наші люди шедро радіти прекрасній, чистій долі юності. Подія ж бо яка: створюється сім'я — найменший осередок держави.

Сім'я... Щира єдність душ, спільність поглядів, кохання. Так, у нашому суспільстві союз двох немислимий без чистого взаємного почуття, почуття, яке окрилює, додає сили і насаєни, робить життя повноцінним. Коли все гаразд у сім'ї, тоді й робота спориться, тоді все вдається і тоді людина впевнена в собі та у своїх силах. Хіба це не так?

Завітаємо в гості до Макаренків — однієї гарної сім'ї, яка живе в Дніпропетровську. Микола Степанович і Віра Парфентівна — нечуючі, трудяться разом на учбово-виробничому підприємстві. Не раз відзнача-

ли їх у трудовому колективі за сумлінну працю. А ще шанують їх за те, що сім'я у них чесна і гарна, що двох дітей — сина й дочку — зуміли Макаренки виховати гідними, порядними.

Затишно в їхньому домі. Трикімнатну квартиру одержали Макаренки від підприємства. Діти закінчили школу, пішли працювати, навчання продовжують заочно. Син Олександр працює ін-

женером фізкультури на заводі «Металіст» і навчається в Кіровоградському педінституті на факультеті фізичного виховання, дочка Світлана — контролер ВТК одного з машинобудівних заводів вчиться на економічному факультеті Дніпропетровського державного університету. Яка радість для батьків бачити дітей активними, життєрадісними, закоханими в працю, сповненими енергією і трудовою завзяття. Сонячно в хаті стає, коли всі разом збираються. Гріє кожного сімейне вогнище, сімейна спільна радість.

До редакції надходять листи, в яких читачі пишуть про щасливі сім'ї. Однак деякі з листів закінчуються так: «А у мене особисте життя не склалося...». Один з таких листів, цитуємо його майже повністю:

«Можу сказати, що доля моя, хоч я й слабочуюча, весь час складалася добре. Закінчила технікум легкої промисловості, одержала

призначення на фабрику імені Смирнова-Ласточкина. На фабриці зустріли мене з увагою, були у мене хороші наставники. Тепер я сама непоганий майстер. Відчуваю про себе турботу. Одержала однокімнатну квартиру. Гарно її обставила. Затишно, привітно в ній. Крім того, що вмю шити, я ще й в'язу, вишиваю. Люблю пекти, варити, взагалі люблю дім, домашні турботи,

домашні клопоту. І ось переді мною постала проблема. Мені вже 30 років. А я — одинока. Не обділила мене доля вродою. Але ж — слабочуюча я. Де, як познайомитися з тим, хто міг би стати моєю долею? Мені здається, що питання це найбільше для всіх одиноких нечуючих і слабочуючих. Хотілося б, щоб ці питання порушувалися на сторінках «Нашого життя». З повагою — М. С.»

Справді, наболіло. І тут роль свою відіграє (як це не парадоксально) навіть те, що ми заможнішими стаємо рік у рік. Є затишні квартири, є у них телевізор, книги, радіоприймач, радіола. І кіно дома, і концерт, і вистава, менше до клубу люди навідується, менше спілкуються. В Ризі, Одесі створено спеціальні служби знайомства для одиноких, які прагнуть створити сім'ю. Чимало подяк уже одержали працівники цих служб від тих, хто поєднав свої долі з їх допомогою.

Справді, проблема. Як бути? Що скажете ви, шановні читачі? Чекаємо ваших листів, порад, пропозицій. Можливо саме восени, в щасливу пору весілля, започаткуємо на сторінках «Нашого життя» клуб знайомств, а чи затишні куточок побачень? Та справа не в назві (хоча цікаво знати, яку читачі запропонують), справа — в суті питання. Тож підкажіть, висловлюйтесь, пишіть, будь-ласка.

Леся МИРОНЕНКО.

ПОМІРКУЙМО ПРО ОСОБИСТЕ ЩАСЛИВА ОСЕНІ ПОРА

А ось цікаву думку висловлює в листі до редакції «Наше життя» Олена І. з Лисичанська Ворошиноградської області. «Знайти вірного супутника життя, створити міцну сім'ю, — пише вона, — це мрія кожного. Мені 22 роки, працюю в ательє мод майстром. Слабочуюча, знаю міміку. Люблю життя, люблю книги, вмю, здається, зрозуміти людину, щоб з нею не трапилося. Але я одинока. Як познайомитися з простим робочим хлопцем? Таким, як я, — слабочуючим? Можливо, він десь теж про мене мріє? Шановна редакціє, чи ти не допомогла б нам?»

Пелагея Ч. з Кілії, що на Одещині, прямо звертається до редакції з особистим проханням: «Познайомте мене, будь ласка, з одиноким чоловіком, неодруженим чи вдівцем. Я нечуюча. Та хіба не маю права на особисте щастя?»

Подумалося у зв'язку з цим ось про що. Є в Житомирі швейне учбово-виробниче підприємство, на якому трудяться переважно жінки. А в Дрогобичі є меблеве учбово-виробниче підприємство, де працюють в основному чоловіки. І з Дрогобича надходили до редакції листи такого змісту, як лист Пелагеї Ч. та Олени І.

Справді, проблема. Як бути? Що скажете ви, шановні читачі? Чекаємо ваших листів, порад, пропозицій. Можливо саме восени, в щасливу пору весілля, започаткуємо на сторінках «Нашого життя» клуб знайомств, а чи затишні куточок побачень? Та справа не в назві (хоча цікаво знати, яку читачі запропонують), справа — в суті питання. Тож підкажіть, висловлюйтесь, пишіть, будь-ласка.

Леся МИРОНЕНКО.

НОВІ КНИГИ У БОРОТЬБІ ЗА МИР

В нашій країні виняткової уваги надається вихованню молоді. На XXVI з'їзді КПРС підкреслювалася багатогранність і складність цих завдань. Це підвищує вимоги і до літератури, яка повинна виховувати молодих інтернаціоналістів та активних борців, безмежно відданих революційним ідеалам. Останнім часом у видавництвах країни вийшло багато книг, присвячених актуальним проблемам ідеологічної боротьби на сучасному етапі.

Автор нової книги «Ложь на экспорт» (видавництво «Мисль») В. С. Комаровський звертає увагу читачів на те, що нам протистоїть добре оснащений, знающий та досвідчений ідеологічний противник, боротьба з яким вимагатиме від радянських працівників ідеологічного фронту чимало зусиль.

Автор всебічно розкриває зміст поняття «буржуазна пропагандистська кампанія», аналізує її окремі елементи. У книзі показані також шляхи впливу буржуазної пропаганди на соціалістичні країни.

Лауреат Республіканської премії імені Я. О. Галана, публіцист І. Качан у книзі політичних памфлетів «Тіні вчорашнього дня», що вийшла у видавництві політичної літератури України, гостро і дошкульно викриває антинародну «діяльність», оплачувану доларами, активних діячів колишньої уніятської церкви, ватажків буржуазно-націоналістичних організацій, які запламували себе співробітництвом з фашистами, кри-

вавими злочинами перед народом.

Книга В. П. Трошинського «Зловісне обличчя неофашизму», яку випустило в цьому році видавництво Політичної літератури України, розкриває класову природу та ідеологію неофашизму, його органічну ворожість прогресу, миру, демократії. Автор книги аналізує конкретні прояви неофашизму в різних регіонах світу, викриває підривну діяльність міжнародних неофашистських об'єднань.

Видавництво «Прапор» випустило в світ публіцистичний нарис В. А. Кравченка «В масках і без масок». Автор книги викриває лютих ворогів нашого народу — українських буржуазних націоналістів. Використовуючи великий фактичний матеріал, він розкриває справжнє обличчя оунівських ватажків, які прислужували німецькому фашизму, а в наші дні продовжують злочинну діяльність проти свого народу під знаменами антикомунізму.

Антирадянська діяльність радіостанції «Свобода» викривається у документально-публіцистичній книзі М. М. Тороповського «Адвокати «праведників». Автор показує колишніх бандерівців, засуджених за вчинені ними злочини проти народу.

Ці книги відкривають справжнє обличчя наших ідеологічних противників, їх чорні злочини не залишаться таємними для всього прогресивного людства, яке бореться за мир.

Т. ЗАХАРЧЕНКО.
м. Київ.

НОВИЙ ФІЛЬМ

Київ. На кіностудії імені О. П. Довженка йдуть зйомки нового художнього фільму «Дублери». Це — хвилююча розповідь про космонавтів, їх земні діла й життя, про роботу в космосі.

Фільм ставить за сценарієм Євгена Месяцева режисер Олександр Сурін, оператор — Сергій Стасенко, художники — Сергій Бржестовський і Віталій Лазарев. Консультують творців фільму льотчики-космонавти Володимир Шаталов і Валерій Кубасов.

На знімку: артист Юозас Будрайтіс в ролі космонавта.

Фото Ю. Мосенжника.

СТОЛИЦЯ ЗУСТРІЧАЄ ФУТБОЛ

НОТАТКИ З ВСЕСОЮЗНОЇ ПЕРШОСТІ СЕРЕД ГЛУХИХ

Цьогорічна першість СРСР з футболу серед нечуючих спортсменів ніби відкрилася двічі: 16 вересня, коли сотні москвичів і гостей міста у святково вбраному Республіканському Палаці культури ВТОГ гаряче привітали команди союзних республік. «Винуватців» урочистостей поздоровляли, вони брали слово для виступів. Так уже трапилося, що першим з гостей виступив тренер збірної України В. М. Кулібабенко. Він подякував господарям за теплий прийом і відмінну організацію змагань: учасники першості СРСР влаштувалися у сучасному готельному комплексі «Измайлово», що недавно вступив у дію напередодні московської Олімпіади. Віталій Миколайович запевнив присутніх, що очолюваний ним колектив та команди інших республік будуть прагнути показати атакуючий, гострокомбінаційний футбол — улюблену гру багатьох тисяч вболівальників.

А наступного дня свисток судді республіканської категорії Олега Хоменка викликав на зелений газон чудового стадіону «Измайлозський» команди, що їм належало відкрити чемпіонат. Перший удар по м'ячу зробили футболісти Грузії, і вже через хвилину їх суперник — команда України — могла відкрити рахунок.

Так розпочалась «робоча» частина змагань; за п'ять ігрових днів спортсмени провели 15 зустрічей, у ході яких виявилася найсильніша команда, другий і третій призери, а також сформовано збірну СРСР, яка приступить до підготовки до Всесвітніх ігор глухих 1985 року.

4:1 — з таким результатом закінчилася перша зустріч. Перемога збірної України була переконливою, її перевага над грузинськими спортсменами відчувалася впродовж усього матчу. По два голи забили молоді спортсмени Мишалов і Медведєв, а гол престижу у відповідь провели з 11-метрового удару. Українська команда грала широко, використовуючи фланги, підключення крайніх захисників до атаки. На наш погляд, переможці не завжди чітко

взаємодіяли в обороні, а нападаючи довго не могли призвичаїтися до щільної опіки суперника. Звичайно, давалося взяти хвилюванням старту поединку. Тренер В. М. Кулібабенко залишився задоволений грою своїх підопічних, відзначив Дмитрієва, Медведєва, Мишалова і Гнатишина.

1:0 — мінімальний рахунок, зафіксований у матчі команд Білорусії і Вірменії, не зовсім точно відтворює співвідношення сил. По-перше, переможці не реалізували пенальті — м'яч влучив у перекладину; по-друге, білорусам просто не вистачило футбольного щастя, віддамо належне і воротарю команди Вірменії, який неодноразово врятував свої ворота від неминучого голу.

6:0 — рахунок, що говорить про абсолютну перевагу збірної Росії над командою Узбекистану. Господарі поля у кожному таймі забили по 3 «сухих» м'ячі. Причому, переможці грали не кращим своїм складом, а після перерви тренер змінив трьох польових футболістів і воротаря молодими, яких вперше включив у збірну РРФСР.

Проте переконлива перевага — це не тільки доказ сили однієї команди, але й результат незадовільної підготовки іншої. Узбецькі футболісти не були психологічно готові до зустрічі, виявилися неспроможними вести колективну гру.

Отже, перший тур ніби розбив учасників чемпіонату на дві підгрупи. У першій — збірні Росії, України і Білорусії, що набрали по 2 очка, а в другій — Вірменії, Грузії та Узбекистану, що по класу гри, фізичній і тактичній підготовці значно поступалися першій «трійці». Тур був результативним: глядачі побачили 12 голів.

У неділю, 18 вересня, другий день чемпіонату розпочався зустріччю команд Узбекистану і Білорусії. Сили були відверто нерівні: футболісти Білорусії до перерви забили 3 голи і у другій половині матчу фактично догравали, зберігаючи сили для головних зустрічей. Підсумковий рахунок — 4:0.

Драматично і темпераментно пройшла гра старих суперників — футболістів

Грузії і Вірменії. Вже в середині першого тайму грузинські спортсмени вели з рахунком 2:0 і ... дозволили собі розслабитися. Суперник перехопив ініціативу і забив спочатку один гол. Відпочивши, вірменські футболісти почали діяти швидше, наполегливіше. Вони зрівняли рахунок, а потім забили переможний гол, 3:2. Незадовільно провів зустріч воротар збірної Грузії: з трьох голів два на його совість.

Найбільший інтерес викликала зустріч команд РРФСР і України, у складі яких представлена майже вся збірна СРСР, яка завойовувала «золото» XIV Всесвітніх ігор глухих.

Матч почався без розвідки. Мабуть деяку територіальну перевагу мали господарі. Потім гра вирівнялась і перший тайм проходив в обопільних атаках. Захист і обидва воротарі — Гнатишин і Зінов'єв — зіграли надійно. Після перерви гра загострилась, але все-таки м'яч частіше гостював у центрі поля, жодна з команд неспромогла ефективно зіграти в завершальній стадії атаки. Серед українських спортсменів відзначалися Костенко і Бабій, які виконували величезний обсяг роботи. В середині другого тайму захист програвив ривок Васильєва, котрий зробив навісну передачу на дальню штангу, і центральний нападаючий Томаєв головою спрямував м'яч у сітку. 1:0 — цей рахунок тримає до 83-ї хвилини. І тут футболісти України провели потужну атаку, в якій брав участь і півзахисник Костенко. Його сильний удар у лівий від воротаря кут воріт був невідхиляний.

1:1, цей рахунок показав співвідношення сил і, мабуть, ця зустріч могла б стати окрасою фінального поединку.

Після двох турів лідували футболісти Білорусії, які мали 4 очка, команди Росії та України — по 3. Команда Вірменії набрала 2 очка, зовсім не мали залікових очок команди Узбекистану і Грузії.

У третій декаді вересня відбулися чергові зустрічі. Про них ми розповімо у наступних номерах газети.

Г. АЛЕКСЕЄВ.

ПОРАДИ САДОВОДАМ

У ЖОВТНІ ТУРБОТ ВИСТАЧАЄ

ЖОВТЕНЬ насичений різноманітними роботами в саду та на городі. Ось їх перелік: завершується обрізка плодонісних та овочевих культур, іде переробка та укладання для зберігання зimoю плодів і коренеплодів, посадка саджанців, перенесення дорослих дерев, обрізування, догляд за штамбами, перекопування пристовбурних смуг, поливання, проріджування крон дерев, утеплення кореневої системи, перекопування та удобрення ґрунту, заготівля посівного матеріалу й сировини з вирощених на грядках лікарських рослин, осінні посіви й насаджень овочевих та квітникових рослин, боротьба з шкідниками та хворобами, підготовка зимівлі посівів і посадок. Як бачите, турбот вистачає.

Саджанці плодних дерев, придбані для посадки, беруть з прикопки, оглядають, вирізуючи обламає і поповнюють коріння. Посадочні ями готують заздалегідь, копаючи яму, родючий шар землі складають окремо, а підґрунтя розкидають у міжряддя або використовують для вирівнювання низин. Посадочна яма повинна бути заповнена тільки поживним ґрунтом. Для цього верхній його шар змішують з перепрілим гноєм, суперфосфатом і пічним попелом, а на кислих ділянках додають вапно. Потім у центр ями вбивають рівний кілок довжиною 2 метри, щоб саджанець не розхитався од вітру. Наспаний в яму горбик родючої суміші злегка притоптують і саджають молоде деревце. Коріння саджанців обмочують у суміші, приготовленій

з двох частин ґрунту та однієї частини коров'яку, розправляють на горбик коріння і підтримують стовбур вертикально (його ставлять з північного боку кілка). Потім заповнюють яму землею, перемішаною з перепрієм. Наспаний ґрунт весь час утоптують. При остаточному вирівнюванні ями коренева шийка (те місце, де стовбур переходить у корінь) повинна бути на чотири сантиметри вище поверхні ґрунту. В межах пристовбурної смуги роблять лунку, куди одразу вливають два-три відроби води. Приблизно в такому ж порядку проводять і пере-

садку дорослих плодних дерев. Невикористані саджанці прикопують до весни, уже тепер готуючи для них посадочні ями. У жовтні проріджують крони дерев, щоб не допустити їх загущення і поліпшити повітряно-світловий режим. Обрізувати треба на кільце, тобто не залишаючи пенеків. Зрізи зачищають ножем і замазують садовим варом, пластиліном або олійною фарбою. Зрізані гілки й сучки, опале листя, бадилля та сміття, які можуть бути сховищем для різних шкідників, і приналежувати мишей, вивозять за межі саду і спалюють.

Проводиться у жовтні і вологозарядковий полив плодних дерев та ягідних кущів. Для цього на кожному квадратному метрі пристовбурної смуги виливають не менш як 3—4 відроби води. Поливи ведуть по кільцевих борозенках або розбризкують воду на всю площу під кроною.

Після того, як опаде листя, очищають стовбур і основи гілки плодних дерев від моху та відмерлих часток кори. Коли настає суха погода очищений стовбур білять. Для цього готують розчин: два, два з половиною кілограми свіжогашеного вапна, 400—500 г. мідного купоросу і близько 1 кг жирної глини на 10 л води. Такий розчин наносять на очищений і обмитий стовбур шаром 2—3 мм. Решту крони обприскують тим же роз-

чином, але розбавленим у 2—2,5 рази. Білять у дні з плюсовою температурою повітря.

Дуплисті дерева потребують лікування. Якщо дупло велике, його вичищають стамескою до здорової деревини, підсушують, потім дезинфікують розчином мідного купоросу, після чого пломбують шебенем або бетоном, заливаючи піщано-цементним розчином. Вузькі глибокі дупла забивають дерев'яною пробкою, а зверху замазують садовою замазкою. Дрібні дупла заливають піщано-цементним розчином.

О. БУРАЧІНСЬКИЙ,
кандидат біологічних наук.

**Редактор
П. БУЛАТОВ.**

ИНДЕКС
60981

«НАША ЖИЗНЬ» — орган Центрального
Правління Українського об'єднання глухих

Наша адреса: 252150, Київ, 150, МСП, вул. Червоноармійська, 74
редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80